

Bezwaarschrift Domineestuin

Op 8 februari 1994 schreef de stichting Domineestuin een bezwaarschrift aan Burgemeester en Wethouders en de leden van de Gemeenteraad van de gemeente Zaanstad.
Geacht college, leden van de raad,

Vanaf het moment dat het gemeentebestuur de ambitieuze plannen van het "Zaanoeverproject" de publiciteit in deed gaan waren wij verheugd te constateren dat in dat plan initiatieven werden aangekondigd die de verbinding tussen de Zaan en de achterliggende polder weer tot stand zou moeten brengen. Om dit plan te realiseren zou de Zaanijkerssluis weer hersteld moeten worden en de historisch gegroeide structuur van Zaanijk, die zo hoog gewaardeerd wordt, weer helder en beleefbaar zijn.

Enige tijd later verscheen zelfs een, naar wij mogen aannemen een door technici onderbouwd, bedrag van 250.000 gulden op de begroting en leek niets het project meer in de weg te staan.

De inwoners van het nieuwe plan Rooswijk-noord en Oud-Zaanijk zouden spoedig weer kunnen genieten van de geopende verbinding Zaan-polder. Dit uitgangspunt was tevens een van de pijlers waarop de historische buurt Domineestuin weer enthousiast herbouwd en nieuw leven werd ingeblazen. Tot hier slechts hulde!!!

Gedurende de jaren die volgden is er steeds bij DSOW-afd. Stedebouw (in casu de heer ir. T. van Galen) naar de voortgang gevraagd en vernomen dat de ingreep toch blijkbaar onvoldoende begroot was en de noodzaak van de Sluissloot als open verbinding naar het Guisveld niet meer de hoogste prioriteit had en intern ter discussie stond. Bovendien bleek er gediscussieerd te zijn over het onzalige idee de verbinding onder het spoor als waterverbinding naar het Guisveld maar te dempen en hier een fietsers-onderdoorgang te maken vanuit het nieuwe plan Rooswijk Noord, terwijl op de plankaart voor deze uitbreiding toch heel duidelijk een nieuwe onderdoorgang gepland was. Iedereen in Oud Zaanijk zou dan niet meer, hetzij varend of op de schaats, het Guisveld kunnen bereiken.

Vorig jaar werd door de heer van Galen gemeld dat dit laatste plan niet meer ter discussie stond en gewerkt werd aan de uitwerking van het plan voor de nieuwe onderdoorgang voor fietsers en voetgangers ten noorden van de Sluissloot. Wij rekenen erop dat dit uitgangspunt zo blijft!

De discussie omtrent het openen van de Zaanijkerssluis werd met onze aanmoediging en steun door de initiatiefgroep in Rooswijk-noord, onder leiding van o.a. de heer L. Ooms met de gemeente gevoerd. Het herstellen van de sluis leek te stikken op de financiële middelen hoewel de heer Ooms een ook bij

ons bekend en gerenommeerd restaurateur van waterbouwkundige kunstwerken bereid had gevonden een onderzoek met begroting in te dienen. De kosten voor herstel van de sluis zouden zelfs beneden het ooit goedgekeurde begrotingsbedrag uitgevoerd kunnen worden. Een nieuw aspect, aan de werkzaamheden toegevoegd door DSOW, is dat de brug, liggend naast de sluis, eveneens onderhoud en herstel behoeft.

Onlangs konden wij in de krant vernemen dat het herstel en openen van deze historische waterverbinding definitief door u was afgewezen op financiële gronden.

Het besluitvormingsproces omtrent het al of niet weer herstellen van de waterverbinding tussen Zaan en polder, die bij de presentatie van het Zaanoeverproject zo belangrijk leek, is ons geheel onduidelijk en behoeft nadere uitleg. Naar onze mening zou in de Monumentencommissie, waar gewaakt wordt over onze monumenten, en in dit geval zelfs een deels van rijkswege beschermd monument, gesproken moeten worden. Bovendien kan de discussie vanwege de inbreng van het daar aanwezige particulier initiatief breder gevoerd worden.

Wij dringen er bij u op aan het besluit om de Zaandijkersluis definitief niet weer te herstellen en niet weer op korte termijn te openen, in heroverweging te nemen en opnieuw te zoeken naar wegen om dit project vanwege zijn historisch belang en hernieuwde gebruiksmogelijkheden tot uiteindelijke uitvoering te dragen.

De festiviteiten omtrent het 500-jarig bestaan van Zaandijk zouden met een dergelijk besluit een extra dimensie krijgen, dat is zeker!

*In afwachting van een schriftelijke reactie en bereid tot nader overleg.
Het bestuur Stichting Domineestuin*

Afschrift verstuurd naar:
Stichting Zaans Schoon
Ver. M.B.T.Z.
J. Schipper Amsterdam
L.Ooms
Monumentencommissie
J.P. Bloem

Bezwaarschrift Woosnap

Op 1 februari 1994 schreef Luc Ooms een brief aan "De Woosnap" waarin hij toelicht waarom de Zaadijkersluis weer opengesteld moet worden.
Zaadijk, 1 februari 1994.

Via "De Woosnap" wil ondergetekende hieronder enige argumenten doorgeven met de hoop, dat deze publikatie kan bijdragen tot een besluitvorming, die zal leiden tot herstel en heropening van "de Zaadijkersluis".

Deze sluis, een van de oudste bewaard gebleven schutsluizen in Zaandijk, werd gebouwd in 1610 geheel van hout en in 1727 volledig vernieuwd in steen.

Van dit laatste feit treffen we in de sluis een gedenksteen aan, die voorkomt op de Provinciale Monumentenlijst.

De sluis zelf is op geen enkele monumentenlijst opgenomen. In maart 1923 legden de Gebr. Husslage de gehele sluis kolk droog voor reparaties en voorzieningen voor de som van 1.888 gulden. Daarna lieten de Gebr. Vredenduin drie nieuwe sluisdeuren maken en passend ophangen voor 1336 gulden, terwijl de Sociëteit der IJzersmeden, gevestigd aan het Hazepad (directeur C. Honig Cz.) en Gebr. Husslage samen, onder de sluisbrug een opzetinstallatie aanbrachten om de brug draaibaar te maken voor 1.1280 gulden. In 1921 werden de steigers aan de oostkant van de sluis aangebracht, door de fa. P. Wakker uit Wormerveer, voor 1.1997 gulden. In 1838 vond er een restauratie plaats en dit gebeurde nogmaals, ruim honderd jaar later, op grondige wijze in 1959.

Mijn argumenten voor herstel van de sluis zijn:

1. Behoud van een functioneel monument. Hiermee bedoel ik dat de sluis gerestaureerd zal kunnen functioneren in een staat zoals die vroeger was (dat mag zo zijn net als bijvoorbeeld honderd of meer jaren geleden) en geen aanpassingen zal behoeven zoals men bij veel monumenten ziet.
2. Behoud van een monument op een unieke lokatie, nl. aansluitend op de Gortershoek en tegenover de Zaanse Schans. Verder verbindt deze waterweg oud met nieuw. Daartoe was er bij de bouw van het gemeentehuis een steiger aangelegd, vanwaar de bruidsparen de vaardigheid van de huwelijksboot direct konden uitproberen door o.a. fotoreportages te kunnen maken op de Zaanse Schans.
3. Heropening betekent: een stuk recreatieve- en meerwaarde voor de wijk.
4. Behoud van het vaarwater langs het, in oude stijl, gerealiseerde 'wijkje' de Domineestuin.
5. Ondersteuning van de architectuur van het nieuw gebouwde "Rooswijk 1300", waar de architect aanvankelijk ook is uitgegaan van open vaarwater met bruggen, die een doorvaarthoogte hebben van 1.70m., niet alleen voor boten, doch tevens voor schaatser.
6. Doorstroming en intrek van vis zoals glasaal. Ecologisch is zo'n, altijd wel iets lekkende, sluisdeur van groot belang voor het viswater.
7. De mogelijkheid om boten te laten uitwijken naar groot water (de Zaan).

Achter het streven voor herstel van de sluis staan o.a. de Stichting Zaans Schoon, de Stichting Domineestuin, de vereniging tot Behoud van Monumenten van Bedrijf en Techniek Zaanstreek en de Belangenvereniging Rooswijk i.o.

Zal er een uniek (te herstellen) monument worden weggesaneerd, voor relatief weinig geld (125.000 gulden)? Een plek waar bijna 400 jaar de mogelijkheid bestond tot schutten vanuit de Sluissloot naar de Zaan! Of wordt er gehoor gegeven aan het "in stand houden van de karakteristieken van dit bijzondere gebied en zo mogelijk een versterking daarvan?"; zoals gevraagd werd in de redevoering van de heer Ron Sman, gehouden in het kader van de hoorzitting over de toekomst van de Zaanstreek?

Toezegging tot herstel van de Zaanse Sluis zal een welkom geschenk zijn bij de viering van "Zaandijk 500 jaar" in september 1994.

Luc Ooms,

Dr. J.J. van der Horststraat 36, 1544 XD Zaandijk.

Tel.: 075-286450 of 075-283541.

Brug Rooswijk 1300

Bewoners van de Dr. J.J. van der Horststraat schreven op 25 augustus 1991 een bezwaarschrift over de brug naar het Bannehof.

Zaandijk, 25 augustus 1991

Geachte heren,

Tijdens de voorlichtingsavond in de Bannehof op 29 mei 1991 j.l, werd ons een plan getoond waarop een brug was geprojecteerd, welke de Dr. J.J. van der Horststraat zal verbinden met het te bouwen noord-oostelijk deel van Rooswijk 1300. Vragen van de buurtbewoners over de wenselijkheid en het nut van deze brug werden door de heer van Galen beantwoordt als volgt "een dergelijke brug past goed in het geheel van het plan en maakt deel uit van de openheid van de nieuwe wijk naar onze wijk".

Ons bezwaar tegen de geplande brug is het volgende:

- De Dr. J.J. van der Horststraat is nu uitsluitend bereikbaar via een dam tegen over sportschool Kuin en de houten brug iets noorderlijk ervan, vervolgens loopt zij langs enige woningen met zicht op straat.
- Een brug zoals gepland (parallel aan de spoorbrug) zal echter toegang geven tot een deel van onze wijk dat zich geheel buiten ons gezichtsveld bevindt, bovendien zal deze brug toegang geven aan een wijkdeel waarin bedrijfswoningen gepland zijn en waarvan de bewoningsdichtheid waarschijnlijk niet al te groot zal zijn, kortom een lage sociale controle.

Ondergetekenden tekenen derhalve bezwaar aan tegen de geplande brug en verzoeken U de Dr. J.J. van der Horststraat in haar betrekkelijk isolement te laten.

Hoogachtend,

Fam. L.J. Ooms Dr.J.J. van der Horststr. 36 Zaandijk